



Toetsingskader Follow-up Toezicht operatief proces (FU TOP)

Onderwerp	Criterium	Toetsing	Toelichting	
Communicatie en overdracht				
Preoperatieve voortgang	Binnen het ziekenhuis moet een sluitend systeem aanwezig zijn dat te allen tijde inzichtelijk maakt waar de patiënt zich bevindt in het <i>preoperatieve</i> zorgtraject tenminste ten aanzien van de in de richtlijn gedefinieerde stopmomenten (<i>track & trace</i>).	Patiëntendossier	Dit kan een elektronisch dossier zijn, maar kan ook een papieren document zijn waarop aangevinkt is welke stappen de patiënt doorlopen heeft (de verschillende fasen in het preoperatieve proces, en de stopmomenten). (richtlijn Preoperatief Traject)	<i>De opstellers van de richtlijn preoperatief traject zijn van mening dat dit onderdeel per 1 januari 2011 moet zijn ingevoerd. Daarom toetst de inspectie ten aanzien van dit onderwerp uitsluitend de voortgang van invoering.</i>
Aanspreekpunt	Het moet voor de patiënt gedurende het hele traject duidelijk zijn bij welk aanspreekpunt hij/zij terecht kan met vragen.	Patiëntendossier	richtlijn Preoperatief Traject	
Medicatie	Op lokaal niveau dient afgesproken en schriftelijk vastgelegd te worden wie (operateur of anesthesioloog) in de verschillende fasen van het perioperatieve traject verantwoordelijk is voor het vastleggen van medicatie. 1. Lokaal protocol (actueel, gedateerd en geaccordeerd) kan ingezien worden. 2. Steekproefsgewijs kan worden gecontroleerd of volgens dit protocol gewerkt is.	Patiëntendossier en inzien protocol	richtlijn Preoperatief Traject	
Vastleggen medicatie	In iedere fase wordt de medicatie op eenduidige en transparante wijze in het geïntegreerde dossier vastgelegd.	Patiëntendossier	richtlijn Preoperatief Traject	

Onderwerp	Criterium	Toetsing	Toelichting	
Profylaxe	Het is de verantwoordelijkheid van de operateur en de anesthesioloog om, in een lokaal protocol dat opgesteld is volgens de geldende richtlijnen, aan te geven bij welke ingrepen tromboseprofylaxe en antibiotica geïndiceerd zijn. 1. Lokaal protocol (actueel, gedateerd en geaccordeerd) kan ingezien worden. 2. Steekproefsgewijs kan worden gecontroleerd of volgens dit protocol gewerkt is.	Patiëntendossier en inzien protocol	richtlijn Preoperatief Traject	
Tijdstip antibioticaprofylaxe	Wanneer dit volgens protocol geïndiceerd is, wordt antibioticaprofylaxe 15-60 minuten voorafgaand aan de incisie gegeven. Het tijdstip wordt genoteerd. 1. Antibiotica worden op juiste tijdstip toegediend. 2. Toedienen antibiotica en tijdstip worden vastgelegd in dossier.	Patiëntendossier	richtlijn Preoperatief Traject	
Patiëntidentificatie	Identificatie van de patiënt dient steeds plaats te vinden aan de hand van minimaal twee onafhankelijke bronnen (patiënt zelf, polsbandje, begeleidend persoon).	Observatie	richtlijn Preoperatief Traject	
Overdracht	De overdracht van de patiënt tussen verschillende zorgverleners moet geprotocolleerd zijn en op een gestructureerde manier verlopen aan de hand van een checklist.	Observatie	richtlijn Preoperatief Traject	<i>Alle overdrachtmomenten in operatief proces.</i>
Stopmoment 1 (veiligheid)	Anesthesioloog evalueert: 1. Achten patiënt, operateur en anesthesioloog het perioperatieve risico acceptabel? 2. Zijn de juiste maatregelen getroffen om het perioperatieve risico zoveel mogelijk te beperken? 3. Gaat de patiënt akkoord met de operatie, de anesthesiologische behandeling en de risico's? Als op één van deze drie vragen geen positief antwoord gegeven kan worden, vindt overleg plaats tussen operateur, anesthesioloog en eventuele andere behandelaars. De patiënt wordt geïnformeerd over de uitkomst van deze bespreking.	Patiëntendossier en navraag patiënt?	Akkoord anesthesioloog bij stopmoment 1 is in dossier vastgelegd. (richtlijn Preoperatief Traject)	<i>De opstellers van de richtlijn preoperatief traject zijn van mening dat dit stopmoment per 1 maart 2011 in zijn geheel moet zijn ingevoerd. Daarom toetst de inspectie ten aanzien van dit onderwerp uitsluitend de drie onderdelen van het stopmoment en kijkt daarnaast naar de voortgang van invoering van het stopmoment als geheel.</i>

Onderwerp	Criterium	Toetsing	Toelichting	
Stopmoment 2 (planning en organisatie)	De operatiedatum kan pas definitief worden vastgelegd wanneer aan alle randvoorwaarden is voldaan (akkoord operateur, anesthesioloog, verpleegkundige; afspraken met betrekking tot voorbereiding, peroperatieve bijzonderheden en nazorg zijn uitgevoerd). Indien niet aan alle voorwaarden is voldaan wordt overlegd met de medisch inhoudelijk verantwoordelijke en wordt actie ondernomen. Dit wordt in het dossier vastgelegd voor de planning.	Patiëntendossier	Akkoord planning bij stopmoment 2 is in dossier vastgelegd (richtlijn Preoperatief Traject)	<i>De opstellers van de richtlijn preoperatief traject zijn van mening dat dit stopmoment per 1 maart 2011 in zijn geheel moet zijn ingevoerd. Daarom toetst de inspectie ten aanzien van dit onderwerp uitsluitend de onderdelen van het stopmoment en kijkt daarnaast naar de voortgang van invoering van het stopmoment als geheel.</i>
Stopmoment 3 (organisatie en patiëntveiligheid)	Na opname van de patiënt en vóór stopmoment 4(a) wordt gecontroleerd of alle preoperatieve afspraken zijn uitgevoerd en er geen veranderingen zijn opgetreden in de conditie van de patiënt. Controle hiervan gebeurt onder eindverantwoordelijkheid van de operateur.	Patiëntendossier	Akkoord (namens) operateur bij stopmoment 3 is in dossier vastgelegd. (richtlijn Preoperatief Traject)	<i>De opstellers van de richtlijn preoperatief traject zijn van mening dat dit stopmoment per 1 maart 2011 in zijn geheel moet zijn ingevoerd. Daarom toetst de inspectie ten aanzien van dit onderwerp uitsluitend of het akkoord (namens) de operateur is vastgelegd in het patiëntendossier en kijkt daarnaast naar de voortgang van invoering van het stopmoment als geheel.</i>
Stopmoment 4a (veiligheid)	Wanneer buiten de operatiekamer invasieve voorbereidende handelingen moeten plaatsvinden, wordt een zogenaamde pre-time-out uitgevoerd. Hierbij worden in aanwezigheid van de anesthesioloog en een assisterende, samen met de patiënt, tenminste de identiteit van de patiënt, de plaats/zijde van operatie, de soort operatie, de stollingsstatus en eventuele allergieën gecontroleerd. Deze pre-time-out komt niet in plaats van de time-out maar is een extra veiligheidsmoment. De anesthesioloog is ervoor verantwoordelijk dat het stopmoment wordt uitgevoerd en wordt vastgelegd.	Observatie en patiëntendossier	Akkoord (namens) anesthesioloog bij stopmoment 4a is in dossier vastgelegd. (richtlijn Preoperatief Traject)	<i>Kan ook op de holding/vorbereiding of verkoeverafdeling.</i>

Onderwerp	Criterium	Toetsing	Toelichting	
Stopmoment 4 (patiëntveiligheid)	Voordat de patiënt daadwerkelijk geopereerd wordt, vindt een structureel overleg plaats tussen operateur, anesthesioloog (c.q. AIOS) en OK-personeel. Besproken wordt tenminste: juiste patiënt, juiste operatie, zijde/locatie, stollingsstatus, antibioticabeleid, allergieën, comorbiditeit, positionering van de patiënt, aanwezigheid personeel en materialen en bijzonderheden. Dit overleg dient op de operatiekamer, vóór de start van de anesthesie, plaats te vinden in aanwezigheid van de patiënt. De operateur is ervoor verantwoordelijk dat het stopmoment wordt uitgevoerd en wordt vastgelegd.	Observatie en patiëntendossier	Akkoord (namens) operateur bij stopmoment 4 is in dossier vastgelegd. (richtlijn Preoperatief Traject)	
Tellen gebruikte materialen	Gebruikte gazen, naalden, instrumentarium en disposables worden geteld met 2 personen en gedocumenteerd.	Observatie en protocol inzien	Richtlijn onbedoeld achterblijven operatiemateriaal (CBO/LVO)	
Overdracht bij aflossing	Bij iedere aflossing tijdens de ingreep vindt een overdracht plaats.	Observatie en protocol inzien		
Sign out	Na afloop van iedere ingreep vindt afstemming plaats tussen chirurg en anesthesioloog over de nazorg en eventuele bijzonderheden (sign out).	Observatie en protocol inzien	WHO	
Aankomst op verkoeverafdeling	Degene die patiënt overdraagt vanuit OK overtuigt zich van vitale parameters en vertrekt pas als de patiënt is aangesloten.	Observatie		
Vervoer	Tijdens vervoer staan bedhekken omhoog of ligt patiënt vast.	Observatie		
Dossiervoering	Dossier is voorzien van korte beschrijving OK en post.op. afspraken operateur.	Patiëntendossier		
Ontslag verkoeverafdeling	1. De Aldrete/PAR score en VAS score worden tenminste gescoord bij ontslag van verkoeverafdeling. 2. Voor ontslag worden ontslagcriteria gehanteerd. 3. In dossier staat vermeld wie verantwoordelijk is voor ontslag.	Observatie, patiëntendossier en ontslagcriteria inzien		

Onderwerp	Criterium	Toetsing	Toelichting	
Ontslag verpleegafdeling	1. Op de verpleegafdeling wordt postoperatief de pijn score gemeten en gedocumenteerd (VAS). 2. Voor ontslag worden ontslagcriteria gehanteerd. 3. In dossier staat vermeld wie verantwoordelijk is voor ontslag. 4. Patiënt is geïnformeerd over aard ingreep, verloop en nabehandeling. 5. OK-verslag zit in dossier uiterlijk één werkdag na de operatie.	Observatie, patiëntendossier, navraag patiënt en ontslagcriteria inzien.		
Hygiëne en infectiepreventie			WIP-richtlijnen	
Gedrag ten aanzien van infectiepreventie	OK-kleding, schoeisel, sieraden, mondneusmaskers, mutsen, handhygiëne, deurbewegingen, preoperatief ontharen.	Observatie en protocollen inzien		
Luchtbehandeling	Op de OK afleesbare luchtdruk (alarmering), positionering OK-lamp, positionering patiënt onder plenum, beheersplan luchtbehandeling.	Observatie en document inzien		
Medische apparatuur				
Veiligheid medische apparatuur	Van de apparatuur is de onderhoudsstatus kenbaar middels een sticker met uiterste onderhoudsdatum.	Observatie	Rapport TOP 2, leidraad KNMG, Orde	
Medicatieveiligheid				
Dubbelcheck	Bij klaarmaken en toedienen van parenteralia op OK en verkoeverafdeling vindt een dubbelcheck plaats.	Observatie en protocol inzien		
Gebruik propofol	Gebruik conform bijsluiter en circulaire IGZ.	Observatie en protocol inzien	Circulaire IGZ juli 2009 + bijsluiter propofol	
Opslag medicatie	Er wordt geen verlopen medicatie aangetroffen.	Observatie		
absolute normen				
relatieve normen				